

AVGIFT PÅ SUKKER MV. 2019

Oslo 1. januar 2019

Skattedirektoratet

Juridisk avdeling
Fredrik Selmers vei 4, Helsefyr
Postboks 9200 Grønland
0134 OSLO
www.skatteetaten.no

Innhold:

Stortingets vedtak om avgift på sukker mv.....	4
Lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter	4
Forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter	4
Lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning (skatteforvaltningsloven)	4
Forskrift 23. november 2016 nr. 1360 til skatteforvaltningsloven (skatteforvaltningsforskriften).....	4
Lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven).....	4
Forskrift 21. desember 2007 nr. 1766 til utfylling og gjennomføring mv. av skattebetalingsloven (skattebetalingsforskriften)	4
Skattedirektoratets kommentarer	5

Endringer i høve til Skattedirektoratets rundskriv av 1. januar 2019:

Skattedirektoratets kommentarer:

- Nytt punkt 2 om når avgiftsplikta oppstår; nytt underpunkt 2.3 om driftsmessig svinn
- Tidlegare punkt 19 om manko flytta til nytt underpunkt 2.2
- Struktur og nummerering på enkelte andre punkt endra

Endringer i høve til Skattedirektoratets rundskriv av 1. januar 2018:

Stortingets vedtak om avgift på sukker mv.:

- § 1: satsen endra

Forskrift om særavgifter (heretter "saf."):

- § 2-9 endra

Skattedirektoratets kommentarer:

- Punkt 11 om dispensasjon endra
- Punkt 16.2 om renteutrekning endra
- Punkt 19 om manko endra

Endringer i anna regelverk følger av dei enkelte føresegna.

Relevant regelverk kan sjåast ved å følgje lenkene nedanfor:

[Stortingets vedtak om avgift på sukker mv.](#)

[Lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter](#)

[Forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter](#)

[Lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning \(skatteforvaltningsloven\)](#)

[Forskrift 23. november 2016 nr. 1360 til skatteforvaltningsloven \(skatteforvaltningsforskriften\)](#)

[Lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav \(skattebetalingsloven\)](#)

[Forskrift 21. desember 2007 nr. 1766 til utfylling og gjennomføring mv. av skattebetalingsloven \(skattebetalingsforskriften\)](#)

For kommentarer til **skatteforvaltningsloven** og **skattebetalingsloven** med tilhørende forskrifter, sjå [Skatteforvaltningshåndboken](#) og [Skattebetalingshåndboken](#).

Skattedirektoratets kommentarar

1. Omfanget av avgiftsplikta

(jf. [Stortingets vedtak om avgift på sukker mv. \(heretter "stortingsvedtaket"\) § 1](#) og forskrift om særavgifter (heretter "saf.") [§ 3-16-1](#))

Av avgiftspliktige sukkertypar kan desse nemnast: Farin, melis, kandis, raffinade, sirup og perlesukker.

Det skal ikkje svarast avgift av: Glykose, invertsukker, melasse, mjølkesukker, kunsthonning, karamell, sukkerkulør, honning, diabetessukker, 100 % lønnesirup og fondantpulver som ikkje er utvunne av roe- eller rørsukkerplanter.

Ferdige næringsmiddel kan ikkje reknast som sukker i avgiftsmessig forstand sjølv om produktet inneheld t.d. 90 % sukker og 10 % smaks- og fargestoff (t.d. "Instant tea" og "strøssel" (krymmel)). I denne samanhengen kan vi nemne grensedraginga mot sjokolade- og sukkervareavgifta. Såkalla "strøssel" (krymmel) (blir t.d. brukt i iskrem og som kakepynt) er avgiftspliktig som for sjokolade- og sukkervarer mv., men er fri for avgifta på sukker.

2. Når avgiftsplikta oppstår

(jf. [saf. § 2-1](#))

2.1 Hovudregelen

(jf. [saf. § 2-1 første ledd](#))

For registrerte verksemder oppstår avgiftsplikta ved tre ulike høve, jf. første leddet bokstavane a til c: ved uttak frå det godkjente lokalet, også ved tyveri og manko, ved innførsel, dersom varen ikkje vert lagt inn på det godkjente lokalet, og ved opphøyr av registrering. Såkalla driftsmessig svinn reknast ikkje som uttak etter bokstav a.

Med "uttak" meiner ein fysisk uttak frå den registrerte verksemnda sitt godkjente lokale. Dette betyr at ein vare formelt kan seljast i fleire ledd sjølv om han befinner seg på det godkjente lokalet, utan at avgiftsplikta oppstår. Dette skjer først ved det fysiske uttaket, uavhengig av om den registrerte verksemnda på uttakstidspunktet framleis er formell eigar av varen eller ikkje.

For ikkje-registrerte verksemder oppstår avgiftsplikta alltid ved innførselen, jf. andre leddet.

For brukarar som er berettiga til heilt eller delvis avgiftsfri bruk av elles avgiftspliktige varer, oppstår avgiftsplikta også dersom vilkåra for fritak likevel ikkje vert oppfylte, jf. femte

leddet.

2.2 Særleg om manko

(jf. saf. [§ 2-1 første leddet bokstav a](#))

Med "manko" er meint differansar mellom avgiftsrekneskapen og opptalt varebeholdning. Hovudregelen er at ein skal utrekne avgift på manko, medan eit overskot skal leggjast til avgiftsrekneskapen, jf. saf. § 2-1 første ledd bokstav a.

Manko kan likevel justerast mot overskot – det vil seie at det ikkje blir utrekna avgift – dersom det blir lagt fram tilfredsstillande dokumentasjon på at mankoen skuldast t.d. feil-leveransar, feil i lagerføring eller liknande. Tilfredsstillande dokumentasjon på manko kan vere skriftleg korrespondanse, kreditnota, ny faktura eller annan tilsvarande dokumentasjon.

Dessutan kan ein ta omsyn til differansar innan varer med lik avgiftsmessig status, slik at dei vurderast under eitt, ved at overskot reduserar manko (motreknast). Med "varer med lik avgiftsmessig status" er meint varer med same avgiftsgrunnlag, same avgiftstype og same avgiftsgruppe. Det må dokumenterast at varene som justerast mot kvarandre (motreknast) har lik avgiftsmessig status. Vi viser til den generelle regelen i saf. § 2-8 om at krav om avgiftsfritak skal kunne dokumenterast, jf. også krav til avgiftsrekneskap i saf. § 5-8.

Dersom mankoen ikkje er dokumentert, kan den likevel godtakast, dersom den ikkje overstig ei ramme på 0,5 % innanfor varar med lik avgiftsmessig status, i den enkelte skattleggingsperiode. Udokumentert manko ut over dette skal det utreknast avgift på i den enkelte perioden. Hvis verksemda vel å justere manko mot overskot, skal udokumenterte differansar på +/- 0,5 % målast mellom opptalt faktisk beholdning på lager, opp mot beholdninga etter rekneskapen.

Høvet til å justere manko mot overskot gjeld likevel kun innanfor den enkelte skattleggingsperioden. Éin gong i året – ved årsslutt, eller årsoppgjeret til verksemda – skal rekneskapen vere korrekt, det vil seie at årets samla udokumenterte differanse skal leggjast til grunn. Dette inneber at eventuell manko på dette tidspunktet ikkje kan justerast mot eventuelt overskot, men skal utreknast avgift på i samsvar med hovudregelen i § 2-1 første ledd bokstav a. Utrekninga av avgift skal skje innan den 18. januar i det følgjande året, eller den 18. i månaden etter årsoppgjeret ved avvikande rekneskapsår.

2.3 Særleg om driftsmessig svinn

(jf. saf. [§ 2-1 første leddet bokstav a](#))

Det følgjer av ei naturleg språkleg tolking av omgrepet "driftsmessig svinn" at det omfattar varar som går tapt undervegs i, eller i samband med produksjonen (drifta) eller i produksjonsprosessen. Konsekvensen av dette er at ein vare som er ferdigprodusert, anten han befinner seg på verksemda sitt ferdigvarelager, eller formelt er klar for omsetning, men som deretter går tapt før uttak, ikkje vert omfatta av omgrepet. Går ein ferdigvare tapt før uttaket, må han fastsetjast som avgiftspliktig manko, dersom ikkje vilkåra for tilinkjesgjeriing i saf. § 2-5 er oppfylte. Dette er til dømes tilfellet med såkalla brekkasje, der varar går tapt inne på verksemdas ferdigvarelager ved eit uhell.

Er ein vare derimot ikkje ferdigprodusert på tidspunktet han eventuelt går tapt eller vert forbrukt, må han behandlast som driftsmessig svinn. Dette gjelder både dersom varen er fysisk uferdig, i form av reine fysiske manglar, og dersom kvalitetskrav eller kvalitetskontrollar ikkje er oppfylte eller gjennomførte. Slike krav må omfatte både myndighetspålagde krav etter til dømes næringsmiddelregelverket, og verksemdas egne interne kvalitetskrav, i den grad desse er nødvendige å oppfylle før varen kan omsetjast.

3. Avgiftsfritak og tilskot

3.1 Fritak for varer til ervervsmessig framstilling

(jf. stortingsvedtaket [§ 2 første leddet bokstav e](#) og saf. [§ 3-16-3](#))

Med "ervervsmessig framstilling" meiner ein framstilling av varer der sukker inngår som innsatsvare i det ferdige produktet. Fritaket omfattar etter dette m.a. sukker til bakeri, is-, mineralvatn-, sjokolade- og saftfabrikkar. Med bakeri meiner ein ikkje bakeri- eller kaféutsalet, men "fabrikken" kor varane faktisk blir produsert (blandast saman til ein deig, ferdig kake og liknande).

3.2 Fritak for reisegods

(jf. stortingsvedtaket [§ 2 første leddet bokstav b nr. 1](#))

Sukker som blir teke med som reisegods og reiseutstyr er friteke for avgift på dei vilkåra som følgjer av tollforskriften § 5-1-1 til § 5-1-6.

3.3 Fritak for levering i tilknytning til NATO

(jf. stortingsvedtaket [§ 2 første leddet bokstav c nr. 2](#))

Noreg har gjennom avtale mellom partane i traktaten for det nordatlantiske området om status for styrkane deira (NATO SOFA) av 19. juni 1951, forplikta seg til å fritta for særavgift. Partnerskap for Fred-samarbeidet sin avtale av 19. juni 1995 (PFP SOFA) gir NATO SOFA

tilsvarende bruk for desse landa. Andre føresegner om fritak for særavgifter følgjer av *Avtale om status for den nordatlantiske traktats organisasjon, de nasjonale representanter og dens internasjonale stab av 20. september 1951*, og *Protokoll om status for internasjonale, militære hovedkvarterer* oppretta i samsvar med traktaten for det nordatlantiske området av 28. august 1952.

3.4. Fritak for internasjonale organisasjonar

(jf. stortingsvedtaket [§ 2 første leddet bokstav c nr. 3](#) og saf. [§ 4-9-2](#))

Det følgjer av saf. § 4-9-2 at det er fritak for avgift på varer som er til bruk for internasjonale organisasjonar. Fritaket gjeld bare organisasjonar som er nemnd i stortingsvedtaket. For sukker mv. er det fritak for avgift for Den nordiske investeringsbanken, jf. stortingsvedtaket § 2 første leddet bokstav c nr. 3.

3.5. Provisantering til skip og luftfartøy

(jf. stortingsvedtaket [§ 2 første leddet bokstav a nr. 2](#) og saf. [kapittel 4-10](#))

Det kan på nærare vilkår bli gitt fritak for avgift ved levering av ufortolla varar som proviant til skip og luftfartøy. Fritaket for avgift på sukker mv. er gitt gjennom ei tilvising frå Stortinget sitt vedtak om avgift på sukker mv. § 2 første leddet bokstav a nr. 2 til tolloven § 4-23. Kapittel 4-10 i særavgiftsforskriften gir nærare føresegner om fritaket. Ordninga er nærare regulert i tollforskriften §§ 4-23-4 til 4-23-10. Den inneber blant anna at proviant med unntak for alkoholhaldige drikkevarar kan leverast ufortolla til norske fiske og fangstfartøy som skal opphalde seg utanfor tollområdet samanhengande i minst 14 dagar, til personleg bruk for besetninga om bord.

For generell informasjon om tolloven § 4-23, sjå omtale i "TollABC". Denne er tilgjengeleg på www.toll.no.

3.6. Utsal på lufthamn (tax free)

(jf. stortingsvedtaket [§ 2 første leddet bokstav a nr. 3](#) og saf. [kapittel 4-11](#))

Etter Stortingets vedtak om avgift på sukker mv. § 2 første leddet bokstav a nr. 3, som viser til tolloven § 4-30, blir det gitt fritak for varer som blir levert til toll- og avgiftsfritt utsal på lufthamn (tax free).

Fritaket gjeld både ved innførsel og ved levering av varer frå registrerte verksemdar sine godkjente lokalar, og er nærare regulert i kapittel 4-11 i særavgiftsforskriften. Tolloven § 4-30 er omtalt i "TollABC".

3.7. Vare av mindre verdi

(jf. stortingsvedtaket [§ 2 første leddet bokstav b nr. 3](#))

Det gis fritak for avgift ved innførsel av varer av mindre verdi. Fritaket er gitt i stortingsvedtaket § 2 første leddet bokstav b nr. 3, med ei tilvising til tolloven § 5-9. Per 1. januar 2019 er beløpsgrensa på kr 350.

3.8. Fritak for produkt som blir utførte til utlandet

(jf. stortingsvedtaket [§ 2 første leddet bokstav a nr. 1](#) og saf. [§ 2-7](#))

Med "utføres til utlandet" meiner ein utførsel av varer frå Noreg til landterritoriet til ein annan stat. Dette inneber at vara må ha ein mottakar i eit anna land, slik at det ikkje er tilstrekkeleg at vara blir ført ut frå Noreg. Utførsel til kontinentalsokkelen til eit anna land er ikkje omfatta av fritaket.

3.9 Tilinkjesgjeriing – løyve til bruk som dyrefôr

(jf. saf. [§ 2-5](#))

Skattekontoret kan, når dei generelle vilkåra og prosedyrane for tilinkjesgjeriing i saf. § 2-5 er oppfylte, i staden for faktisk destruksjon, tillate at varer som er ueigna for ordinært sal, vert selde/leverte til bruk som dyrefôr på følgjande vilkår:

1. Det må gå klart fram av eventuell varenemning og/eller pris at det ikkje er ordinær salsvare
2. Mottakaren må erklære at varen berre vil bli brukt til dyrefôr.

3.10 Biavl

(jf. stortingsvedtaket [§ 2 første leddet bokstav f](#) og saf. [§ 3-16-4](#))

Birøktarar, både medlemmer og ikkje-medlemmer av Norges Birøktarlag, kan sende søknad til Norges Birøktarlag om tilskot for avgift på sukker brukt til biavl. Søknaden må innehalde opplysningar om birøktaren sitt namn, bustadadresse (fylke), tal på innvintra bifolk og forbruk av sukker.

Dersom søkjaren er busett i den delen av landet der grensa er 20 kg, og har bier i den delen av landet som har ei øvre grense på 25 kg, skal søknaden sendast til det lokallaget der kubane står. Det blir ikkje gitt kompensasjon for meirverdiavgift.

Finansdepartementet har delegert myndigheit til skattekontoret å treffe vedtak om tilskot

for biavl i samsvar med fastsette retningslinjer. Skattekontoret sine vedtak kan på vanleg måte klagast inn til Skattedirektoratet.

4. Avgiftsfri overføring

(jf. saf. [§ 2-2](#))

Det følger av saf. § 2-2 at ei registrert verksemd kan overføre avgiftspliktige varer utan at avgiftsplikt oppstår til eigne godkjente lokale og til andre verksemders godkjente lokale. Det er eit vilkår at verksemdene er registrerte for det same vareomfanget.

Overføring av ei vare mellom registrerte verksemdar kan skje på to måter:

- fysisk flytting av vara frå den eine verksemdas godkjente lokale til den andres, med tilhøyrande rekneskapsmessig flytting,
- rein rekneskapsmessig flytting av vara, utan tilhøyrande fysisk flytting til godkjent lokale.

Ordet "overføre" i saf. § 2-2 skal tolkast slik at det omfattar både fysisk flytting som nemnt i kulepunkt 1, og rein rekneskapsmessig flytting som nemnt i kulepunkt 2. Det er ikkje krav om at ei vare må overførast fysisk for at vilkåra i § 2-2 skal vere oppfylte. Ved avgiftsfri overføring mellom registrerte verksemders godkjente lokale, uansett på kva måte overføringa skjer, overtar den verksemda som tar i mot vara eigarskapet til ho, og slik også rapporterings- og avgiftsansvaret.

Avgiftsfri overføring som skjer etter § 2-2, anten ved fysisk flytting etter kulepunkt 1 eller reint rekneskapsmessig etter kulepunkt 2, skal dokumenterast, jf. saf. § 2-8. Dei registrerte verksemdene skal og ta med overføringa i avgiftsrekneskapen, jf. saf. § 5-8 første leddet, fjerde punktum.

Eit døme på ei avgiftsfri overføring er der A kjøper ei vare frå B, begge registrerte for same vareomfanget, for sal (frå A) til sluttkunde C. Her er vilkåra i § 2-2 er oppfylte ved at vara vert levert direkte frå Bs godkjente lokale til C, under føresetnad at overføringa er teken med i rekneskapen til A og B som ei avgiftsfri overføring (tilleggskode 30) mellom dei to. Det er altså ikkje nødvendig at vara vert flytta fysisk frå B til A, før leveringa til C, for at vilkåra i § 2-2 er oppfylte.

5. Lemping av fastsett avgift og dispensasjon frå avgiftsplikta

(jf. [sktfol. § 9-9](#) og [stortingsvedtaket § 4](#))

Fastsett avgift skal som den klare hovudregel betalast, enten frivillig eller gjennom tvangsinnkrevjing. Skattemyndigheitene kan likevel utsette betalinga av eit krav eller setje ned eit krav heilt eller delvis (lemping) viss det av særlege grunnar knytt til fastsetjinga verkar særleg urimeleg å fastholde heile kravet, jf. sktfvl. § 9-9. Regelen skal dekkje tilfella kor regelverket i det spesielle enkelttilfellet gir ein utilsikta verknad.

Vilkåra for lemping er strenge og det er derfor ei snever mogelegheit. Kvart tilfelle må vurderast konkret. Vurderinga er knytt til dei utilsikta verknadane av regelverket, og ikkje til forhold ved situasjonen til den avgiftspliktige. Økonomiske, sosiale, helsemessige eller liknande forhold skal følgeleg ikkje tilleggast vekt ved vurderinga. Dette er òg lagt til grunn i fast praksis. Du kan lese meir om dette i [Skatteforvaltningshåndboken](#).

Lemping etter sktfvl. § 9-9 kan som hovudregel berre nyttast etter at eit avgiftskrav er fastsett. Reglane om dispensasjon i stortingsvedtaka kan nyttast ved søknad om dispensasjon i forkant av fastsetjinga. Vilkår og vurderingstema er i hovudsak dei same som etter sktfvl. § 9-9.

6. Registreringsstad

(jf. saf. [§ 5-4](#))

Registreringa skal skje ved skattekontoret.

7. Avgiftskodar og utfylling av skattemelding for særavgifter (RF-1347)

(jf. skatteforvaltningsloven (sktføl.) § [8-4](#) og skatteforvaltningsforskriften (sktfvf.) §§ [8-4-1](#) til [8-4-2](#))

For verksemder som er registrerte og som ikkje legg varene inn på godkjent lokale, blir varene avgiftspliktige ved innførselen, jf. saf. § 2-1 første leddet bokstav b. Desse verksemdene skal rapportere varene på vanleg måte med særavgiftsmelding, jf. sktfvl. § 8-4 og sktfvf. §§ 8-4-1 til 8-4-2. Dette vil seie at verksemder som er registrerte, ikkje skal rapportere særavgifter i TVINN.

Ved rapportering av avgift på sukker skal det på særavgiftsmelding nyttast avgiftstype SU og avgiftsgruppe 100 for avgiftssatsen som er kr 8,05 pr. kg. Avgiftsgruppene er samordna med regelsekvensane i TVINN.

Tilleggskodar

Avgiftsfri omsetnad skal også rapporterast på særavgiftsmeldinga, men med ein tilleggskode frå 00 til 99. For sukker er det følgjande tilleggskodar:

11 levert til utanlandske diplomatiske og konsulære tenestemenn som nyt personleg

- tollfridom
- 12 levert til NATO eller NATO sitt hovudkvarter, styrke eller personell i samsvar med internasjonale avtalar, under dette Partnerskap for fred
 - 13 levert til Den nordiske investeringsbanken
 - 20 utført til utlandet (unntatt Svalbard og Jan Mayen)
 - 21 utført til Svalbard og Jan Mayen
 - 22 levert som proviant mm. til bruk eller sal om bord i fartøy eller luftfartøy i utanriks fart
 - 28 lagt inn på tollager
 - 30 overført til andre verksemdar som er registrerte for avgift på sukker
 - 40 gjort til inkjes, jf. saf. § 2-5
 - 50 varer som er komne i retur (til verksemda sitt godkjente lokale – reklamasjon etc.)
 - 51 varer som er komne i retur (til verksemda sitt godkjente lokale) som blei leverte avgiftsfritt
 - 60 levert til ervervsmessig framstilling av varer (mot eigenerklæring)
 - 99 manko

Tilleggskodane skal alltid nyttast etter avgiftstype og avgiftsgruppe (SU 100).

Fritak

Alle dei kodane som er nemnt ovanfor, unntatt kodane 50, 51 og 99, er fritakskodar. Desse skal førast opp i særavgiftsmeldingane med riktige avgiftstypar, avgiftsgrupper og tal på einingar, men det skal ikkje bereknast avgift.

Vi gjer merksam på at enkelte fritak berre blir gitt etter søknad til skattekontoret, og ikkje kan førast på den terminvise særavgiftsmeldinga med tilleggskode.

Kode 50 – returar

Varer som er komne i retur til lageret til den registrerte avgiftspliktige, skal også førast opp i særavgiftsmeldinga med riktig avgiftstype, avgiftsgruppe og tal på einingar. Her må ein i tillegg føre opp kva for skattleggingsperiode den returnerte vara blei levert ut frå avgiftspliktiges lager. Vara kan ha blitt levert med ein annan avgiftssats enn den som gjeld i skattleggingsperioden vara blei returnert avgiftspliktiges lager. Tal på einingar skal her multipliserast med gjeldande sats for den skattleggingsperioden vara blei levert ut. Den utrekna summen skal trekkjast frå i særavgiftsmeldinga.

Kode 51 - returar som blei levert avgiftsfritt

Varer som blei leverte avgiftsfritt og kjem i retur til lageret til den registrerte avgiftspliktige, må ha eigen kode fordi det ikkje skal trekkjast frå avgift i dette tilfellet. Denne koden får same funksjon som "fritakskodar".

Kode 99 – manko

Manko på lageret er i følge regelverket avgiftspliktig, og det skal bereknast avgift på vanleg måte. For å kunne skilje eventuell oppført manko frå vanleg uttak/omsetnad, skal det bli ført opp med eigen tilleggskode.

Anna om utfylling av særavgiftsmeldinga

Ved utfylling av særavgiftsmeldinga skal alle rørsler i tilknytning til verksemda sitt godkjente lokale synleggjerast. Alle uttak og innlegg av betydning for avgiftsplikta skal førast med relevant tilleggskode. Nettoføring, der berre avgiftsbeløpet som skal betalast framkommer, skal ikkje skje.

8. ELSÆR 2.0 – elektronisk levering av særavgiftsmelding

Skattemelding for særavgifter skal leverast elektronisk. Innlogging skjer gjennom Altinn, og tilgang til tenesta krevjer innlogging med tryggleiksnivå 3 eller høgare. Den som skal levere særavgiftsmeldinga må og ha ei av følgjande roller:

- rekneskapsmedarbeidar
- rekneskapsførar utan signeringsrett
- rekneskapsførar med signeringsrett
- kontaktperson NUF

Dagleg leiar eller andre med denne rolla kan delegere rolla til aktuelle tilsette. For utfyllande informasjon om delegering av rettar i Altinn, kontakt Altinn brukarservice, eller sjå:

<https://www.altinn.no/no/Portalhjelp/Administrere-rettigheter-og-prosessteg>

Vi viser elles til brukarmanual for elektronisk rapportering av særavgiftsmeldingar, som er tilgjengeleg ved innlogging på Altinn.

9. Betaling, renteutrekning og trygd (garanti)

Lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven, heretter "sktbl.") og forskrift 21. desember 2007 nr. 1766 til utfylling og gjennomføring av skattebetalingsloven (skattebetalingsforskriften, heretter "sktbf.") inneheld mellom anna reglar om forfall, betaling, renteutrekning og trygd (garanti).

9.1 Forfall og betaling

(jf. sktbl. [kapittel 9 og 10](#) med tilhørende forskrifter)

Skttl. kapittel 9 har reglar om betalingsmåtar og kva som reknast som betaling i rett tid.

Skttl. kapittel 10 har reglar om forfall. For registrerte særavgiftspliktige verksemder følger det av skttl. § 10-40 at innanlands særavgift forfell til betaling same dag som fristen for levering av særavgiftsmelding, jf. saf. sktfvl. § 8-4 og sktfvf. §8-4-1 til 8-4-2. Føresegner om forfall for særavgifter som oppstår ved innførsel, følger av skttl. § 10-41.

Skttl. kapittel 10 inneheld elles føresegner om forfall for endringsvedtak og ansvarskrav samt reglar om vilkårslaus plikt til å betale sjølv om eit vedtak er påklaga og liknande.

9.2 Renteutrekning

(jf. skttl. [kap. 11](#) og sktbf. [kap. 11](#))

I skattebetalingsloven er fire rentetypar heimla; forseinkingsrente jf. skttl. § 11-1, etterrekningsrente (avsavnsrente) jf. skttl. § 11-2, rente ved forseinka utbetaling jf. skttl. § 11-3 og rente ved utbetaling etter endringsvedtak og egenfastsetjing (avsavnsrente) jf. skttl. § 11-4.

Forseinkingsrente etter skttl. § 11-1 skal reknast av krav som ikkje blir betalte innan forfall, og rentene går fram til betalinga skjer. Etterrekningsrente (avsavnsrente) i tråd med § 11-2 i lova skal også inngå i rekninga av forseinkingsrente, når eit hovudbeløp og renter ikkje blir betalte innan fastsette frist. Sjølv om avgift ikkje blir fastsett i rett tid fordi særavgiftsmeldinga er innlevert for seint, skal renter likevel utreknast i tråd med skttl. § 11-1 med utgangspunkt i ordinært forfall. Dette følger av sktbf. § 10-40-3.

Renter av auke ved vedtak om endring/eigenretting (etterrekningsrente/avsavnsrente) etter skttl. § 11-2 skal reknast av auke i avgift som blir fastsett ved vedtak om endring mm. Rentene går frå det tidspunktet krava opphavleg skulle ha vore betalte og fram til det blir treft vedtak om auke. Renteutrekning etter § 11-2 skjer når ei tidlegare fastsetjing blir korrigert, anten etter initiativ frå den avgiftspliktige eller Skatteetaten. Det same er tilfelle når det ikkje har vore ei tidlegare fastsetjing, men det skjer ei endring i avgiftsplikta, til dømes i unndragingstilfelle som blir avdekte ved ein rekneskapskontroll.

Ved utbetaling etter forfallsfristen angitt i skttl. § 10-60, skal det etter skttl. § 11-3 ytast rentegodtgjersle frå dette forfallet og fram til utbetalinga skjer.

Ved utbetaling av for mykje betalt avgift som følgje av vedtak om endring mm. etter skttl. § 11-4, skal det ytast rentegodtgjersle frå betalinga fann stad fram til forfall angitt i skttl. § 10-60.

Ordinære refusjonar etter søknad inneber at eit nytt faktum er oppstått (til dømes at nye dokument blir lagde fram for Skatteetaten), og inneber ikkje ei korrigering av ei tidlegare uriktig fastsetjing. I slike tilfelle blir det som hovudregel ikkje gjeve rentegodtgjersle.

Satsane for dei ulike renteføresegnene blir regulerte av skbtl. § 11-6. Satsar knytte til forseinka betaling og utbetaling fylgjer forseinkingsrentesatsen, som vurderast kvart halvår. Andre satsar regulerast årleg med bakgrunn i styringsrenta.

9.3 Beløpsgrenser for betaling og tilbakebetaling

(jf. sktbl. [§ 10-4](#) og sktbf. §§ [10-4-1 første ledd b og annet ledd](#) samt [10-4-2](#), [10-4-3](#) og [10-4-4](#))

Det er fastsett beløpsgrenser for betaling og tilbakebetaling av krav. Beløpsgrensene gjeld pr krav eller pr termin, avgiftsspesifikasjon eller deklarasjon. Hovudregelen er at avgift under 100 kroner ikkje skal betalast eller tilbakebetalast. Det er enkelte unntak frå denne beløpsgrensa når det gjeld betaling av krav som kjem til ved innførsel. Forseinkingsrenter har ei beløpsgrense på 50 kroner.

9.4 Trygd (garanti)

(jf. sktbl. [§ 14-21](#) annet ledd og sktbf. [§ 14-21-2](#))

Etter skattebetalingsloven § 14-21 andre ledd kan skattekontoret ved registreringa eller seinare krevje at verksemda gjev trygd for framtidig skuldig avgift.

Vurderingskriteria for når det skal krevjast trygd går fram av skattebetalingsforskriften § 14-21-2. Det skal i hovudsak krevjast trygd ved brot på forfallsføresegnene eller ved andre brot på avgiftsføresegnene. Dette kan vere at verksemda har uoppgjorte restansar med omsyn til skattar, avgifter eller toll, eller at verksemda, styret eller leiinga ikkje kan reknast som kredittverdige.

Det ligg til skattekontoret å vurdere om verksemda er kredittverdig. I første rekkje blir det stilt krav til økonomisk soliditet og likviditet. Ordninga med eigenfastsetting byggjer på eit tillitsforhold mellom Skatteetaten og verksemda. Ei vurdering av tilliten vil derfor vere grunnleggjande når ein vurderer om verksemda er kredittverdig. Skatteetaten vurderer tilliten i forhold til betalingsvilje, betalingsevne og oppfølging av skatte- og avgiftsregelverket. Innkrevjingsvilkåra til skattekontoret er òg ein del av vurderingsgrunnlaget.

Der det er krav om trygd, skal den til ei kvar tid dekkje avgiftskravet for to terminar med utgangspunkt i dei to terminane som har høgast avgiftsbelastning dei siste 12 månadene.

Trygd skal gjevast i form av sjølvskuldnarkausjon frå bank eller tilsvarande jf. skattebetalingsforskriften § 14-21-2 tredje ledd, jf. § 14-20-4 andre ledd. Trygda kan reduserast dersom verksemda med utgangspunkt i det ovannemnde dokumenterer at trygda er sett for høgt.

10. Avgiftsrekneskap

(jf. saf. [§ 5-8](#))

Krava til rekneskap i saf. § 5-8 må lesast saman med krava til dokumentasjon for fritak ved levering av avgiftsfrie varer, jf. den generelle føresegna i saf. § 2-8, og dei andre krava til dokumentasjon i forskrifta kapittel 2 (avgiftsfri overføring til andre registrerte verksemdar, tilinkjesgjeri osv.).